

Regeringens proposition

1991/92: 18

om ändringar i försäkringsrörelselagen

Prop.
1991/92: 18

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 12 september 1991.

På regeringens vägnar

Odd Engström

Erik Åsbrink

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en justering i försäkringsrörelselagens bestämmelser om försäkringsbolags förvärv av banker och andra finansiella företag. Vid beräkning av ett försäkringsbolags utrymme för förvärv av aktier i finansiella företag skall hänsyn inte tas till aktieförvärv som gjorts av andra företag som ingår i samma koncern som försäkringsbolaget.

Lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982: 713)

Härigenom föreskrivs i fråga om försäkringsrörelselagen (1982: 713)¹

dels att i 1 kap. 1, 9 och 10 §§, 2 kap. 4, 8, 13 och 18 §§, 3 kap. 2 §, 4 kap. 4, 7, 10, 14 och 15 §§, 6 kap. 4, 6, 7 och 9 §§, 7 kap. 9, 9a, 10a, 14, 17, 18 och 21 §§, 8 kap. 5 och 18 §§, 9 kap. 8 och 20 §§, 10 kap. 1–3 och 6–8 §§, 11 kap. 1, 4 och 5 §§, 12 kap. 4, 6 och 13 §§, 14 kap. 2–7, 12, 20, 21, 26 och 27 §§, 15 kap. 2–6 §§, 18 kap. 4 och 6 §§, 19 kap. 1–9 och 11–17 §§, 20 kap. 1, 2, 4 och 7 §§, 21 kap. 1 och 2 §§ ordet "försäkringsinspektionen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "finansinspektionen" i motsvarande form,

dels att 7 kap. 17 a § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

17 a §²

Ett försäkringsbolag får enligt de förutsättningar som anges i denna paragraf förvärva aktier eller andelar i företag som driver någon form av finansiell verksamhet. Ett försäkringsbolag som är moderbolag till ett bankbolag får inte vara dotterföretag till något annat företag än ett bankbolag.

För förvärv av aktier eller andelar som, tillsammans med försäkringsbolagets övriga aktier eller andelar i samma företag, motsvarar ett röstetal som överstiger fem procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar i företaget krävs tillstånd av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, *försäkringsinspektionen*. Om försäkringsbolaget ingår i en koncern, skall första meningen tillämpas på koncernens samlade innehav. Vid beräkningen av koncernens innehav skall dock, intill ett innehav motsvarande fem procent av röstetalet

För förvärv av aktier eller andelar som, tillsammans med försäkringsbolagets övriga aktier eller andelar i samma företag, motsvarar ett röstetal som överstiger fem procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar i företaget krävs tillstånd av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, *finansinspektionen*. Om försäkringsbolaget ingår i en koncern, skall första meningen tillämpas på koncernens samlade innehav. Vid beräkningen av koncernens innehav skall dock, intill ett innehav motsvarande fem procent av röstetalet för samtliga

¹ Senaste lydelse av

1 kap. 1 § 1984:1115

2 kap. 4 § — "

3 kap. 2 § 1990:829

4 kap. 7 § 1987:466

4 kap. 10 § 1990:1296

4 kap. 15 § 1989:832

6 kap. 6 § 1987:643

7 kap. 9 § 1991:204

7 kap. 9 a § 1990:1305

7 kap. 10 a § 1989:1081

7 kap. 17 § 1991:1023

10 kap. 3 § 1990:1296

14 kap. 2 § 1987:1251

14 kap. 6 § 1989:1081

14 kap. 7 § — "

14 kap. 20 § 1987:689

14 kap. 21 § 1989:1081

14 kap. 26 § — "

14 kap. 27 § — "

19 kap. 12 § 1984:1115

20 kap. 2 § 1989:509

21 kap. 1 § 1990:829

21 kap. 2 § 1984:1115.

² Senaste lydelse 1991:1023.

för samtliga aktier eller andelar, bortses från aktier och andelar som innehas av företag i koncernen som driver någon form av finansiell verksamhet eller av dotterföretag till sådana företag.

Tillstånd enligt andra stycket får ges endast om värdet av de förvärvade aktierna eller andelarna — tillsammans med det bokförda värdet av försäkringsbolagets *eller koncernens* sammanlagda innehav av aktier och andelar som kräver tillstånd enligt andra stycket samt av vad som skjutits till som aktiekapital eller i annan form i ett annat försäkringsbolag — inte överstiger summan av

A. för livförsäkringsbolag

1. eget kapital och garantikapital samt
2. fyra procent av
  - försäkringstekniska skulder,
  - återbäringsmedel och
  - femtio procent av övervärden i tillgångar,

B. för skadeförsäkringsbolag

1. eget kapital, garantikapital, regleringsfond för trafikförsäkring och utjämningsfond,
2. sjuttio procent av
  - skatteutjämningsreserv och
  - återstående del av uppskovsbeloppet enligt lagen (1990:655) om återföring av obeskattade reserver samt
3. fyra procent av
  - försäkringstekniska skulder,
  - säkerhetsreserv och
  - femtio procent av övervärden i tillgångar.

För tillstånd krävs att förvärvet ingår som ett led i organisationen av verksamheten.

aktier eller andelar, bortses från aktier och andelar som innehas av företag i koncernen som driver någon form av finansiell verksamhet eller av dotterföretag till sådana företag.

Tillstånd enligt andra stycket får ges endast om värdet av de förvärvade aktierna eller andelarna — tillsammans med det bokförda värdet av försäkringsbolagets sammanlagda innehav av aktier och andelar som kräver tillstånd enligt andra stycket samt av vad som skjutits till som aktiekapital eller i annan form i ett annat försäkringsbolag — inte överstiger summan av

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag då lagen enligt uppgift på den utkom från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 september 1991

Närvarande: statsrådet Engström, ordförande, samt statsråden S. Andersson, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Freivalds, Wallström, Löow, Persson, Molin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Åsbrink

Proposition om ändringar i försäkringsrörelselagen

1 Försäkringsbolags ägande i finansiella företag

Mitt förslag: Vid beräkning av ett försäkringsbolags utrymme för förvärv av aktier i finansiella företag skall hänsyn inte tas till aktieförvärv som gjorts av andra företag som ingår i samma koncern som försäkringsbolaget.

Skälen för mitt förslag: Riksdagen beslutade i juni 1991 om vissa reformer på bank- och försäkringsområdet (prop. 1990/91:154, NU41, rskr. 367). Den nya lagstiftningen, som trädde i kraft den 1 augusti 1991, innebär bl. a. att banker och andra finansiella företag å ena sidan samt försäkringsbolag å den andra fått möjlighet att äga organisationsaktier i varandra och att ingå i samma koncern (branschglidning).

Bestämmelser om försäkringsbolags förvärv av aktier eller andelar i banker och andra finansiella företag finns i en ny paragraf i försäkringsrörelselagen, 7 kap. 17 a § (SFS 1991:1023). Paragrafens tredje stycke har bl. a. följande innebörd. Ett försäkringsbolags sammanlagda innehav av organisationsaktier i finansiella företag skall rymmas inom en ram som i huvudsak utgörs av eget kapital, garantikapital och fyra procent av vissa nettotillgångar samt, beträffande skadeförsäkringsbolag, vissa fonder, 70 % av skatteutjämningsreserv och 70 % av uppskovsbelopp. Från ramen skall avräknas bl. a. det bokförda värdet av försäkringsbolagets tidigare innehav av aktier i finansiella företag. Om bolaget tillhör en koncern skall enligt bestämmelsens ordalydelse *koncernens* samlade innehav avräknas.

Den nu gällande lydelsen innebär att ett försäkringsbolag som ingår i en koncern kan avskäras från möjligheten att förvärva aktier i finansiella företag, om något annat företag i koncernen genom tidigare förvärv fyllt den kvot som anges i bestämmelsen. Detta har inte åsyftats med lagstiftningen. På grund av det anförda anser jag att bestämmelsen bör justeras på så sätt att avräkning skall göras bara för det aktuella bolagets tidigare aktieinnehav.

Enligt proposition 1990/91: 154 (s. 103) skall avräkning göras även för aktier som försäkringsbolag innehar i företag av holdingbolagstyp som i sin tur äger aktier i finansiella företag. Däremot skall naturligtvis inte dessutom avräkning ske för holdingbolagets aktieinnehav i finansiella företag.

Prop. 1991/92: 18

2 Bestämmelser avseende försäkringsinspektionen

Riksdagen beslutade i juni 1991 att per den 1 juli samma år slå samman bankinspektionen och försäkringsinspektionen till en myndighet, finansinspektionen (prop. 1990/91:177, NU44, rskr. 383). I det sammanhanget antogs en särskild lag som generellt föreskriver att författningsbestämmelser om bankinspektionen och försäkringsinspektionen skall avse finansinspektionen (SFS 1991:936). Däremot gjordes inga ändringar i de författningar som innehåller bestämmelser om bankinspektionen eller försäkringsinspektionen. Tanken är att detta skall göras i det löpande författningsarbetet. I enlighet härmed bör försäkringsrörelselagens bestämmelser om försäkringsinspektionen nu ändras så att de i stället avser finansinspektionen.

3 Ikraftträdande

Med hänsyn till den föreslagna ändringens karaktär bör ändringen träda i kraft snarast.

4 Upprättat lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats ett förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713).

5 Lagrådets hörande

Enligt min mening är det förslag som nu behandlats av sådan beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande behöver därför inte inhämtas.

6 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta det upprättade lagförslaget.

7 Beslut

Prop. 1991/92: 18

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.